

Landshypotek

Föreningsstyrning i Landshypotek Ekonomisk Förening

Föreningsstyrningen är ett viktigt stöd i föreningens strävan att skapa värde för sina intressenter och för styrelsens effektiva styrning och kontroll av verksamheten.

Svensk Kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag

Föreningsstämman antog 2020 den av Svensk Kooperation utarbetade Svensk Kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag ("Koden"). Koden bygger på principen följ och förklara och redogörelse ska göras årligen i styrningsrapporten. Nedan redogörs för Kodens åtta principer. Föreningen arbetar aktivt med åtgärder för att kodens principer ska återspeglas i föreningsstyrningen. Under 2022 kommer föreningsstyrelsen att fortsätta med arbetet att tydligare följa upp och implementera kodens principer i föreningens verksamhet.

I. Syfte och medlemsnytta

Stadgar

Föreningens stadgar antogs senast den 28 april 2021. Stadgarna reglerar bland annat föreningens ändamål. Det huvudsakliga ändamålet är att genom det helägda dotterbolaget Landshypotek Bank främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att säkerställa att ägare och arrendatorer till jord- och skogsbruksfastigheter får en konkurrenskraftig finansiering för sitt företagande. I stadgarna finns även regler kring insatsskyldigheten samt vem som kan tillsättas som styrelseledamot.

Landshypotek Ekonomisk Förening ägs av cirka 36 000 medlemmar. Samtliga medlemmar är låntagare i Landshypotek Bank och har medlemsinsatser i föreningen. Som ägare får man del av föreningens överskott genom utdelning på medlemsinsatserna.

Ägarens styrning

Ägarnas styrning av föreningen sker genom regionmöten, föreningsstämman och styrelsen i enlighet med föreningslagen, stadgarna, Koden samt antagna policyer, riktlinjer, instruktioner och arbetsordningar.

Föreningen har tidigare beslutat om en helt ny föreningsstyrning med syfte att stärka föreningen såväl som ägare av Landshypotek Bank som medlemsorganisation och föreningen har därefter fortsatt arbetet med att förstärka och förbättra föreningsstyrningen.

Landshypotek Ekonomisk Förening äger Landshypotek Bank där all affärsverksamhet bedrivs, se även bolagsstyrningsrapport i årsredovisningen för Landshypotek Bank. Föreningen utövar ägarrollen i banken genom ägardirektiv, utser bankstyrelse och följer löpande bankens utveckling och långsiktiga kapitalbehov. I december 2021 antogs ett nytt ägardirektiv för banken.

2. Demokratiska processer

Medlemmarnas styrning

Genom medlemmarnas deltagande vid regionmöten finns möjlighet att bidra till företagets syfte, strategier och långsiktiga utveckling. Varje medlem har en röst och möjlighet att föreslå personer som kan vara förtroendevalda. Medlemmarna har också möjlighet att lämna in motioner och få dessa behandlade på ett regionmöte och därefter på föreningsstämman.

Regionmöten

Föreningens verksamhetsområde är indelat i elva regioner. Vid ordinarie regionmöte har varje röstberättigad medlem hänförlig till regionen en röst. På regionmötet sker bland annat val av regionstyrelseledamöter, styrelseordförande i regionstyrelsen, fullmäktige till föreningsstämman och valberedning. På regionmöte lämnas också information om föreningen och banken.

Förtroendevalda

I föreningen finns ca 120 medlemmar som är förtroendevalda och representerade i regionstyrelser och valberedningar.

Föreningsråd

Föreningsrådet är föreningens rådgivande organ med huvudsakligt syfte att möjliggöra en effektiv dialog mellan regionalt förtroendevalda och styrelse. Föreningsrådet har också till uppgift att ge förslag på valberedning till föreningsstämman. Föreningsrådet består av en ledamot från varje region. Regionstyrelserna utser inom sig, på konstituerande styrelsemöte, en ledamot per region. Mandattiden är ett år. Det har under 2021 varit två föreningsråd, i mars respektive oktober, samt

ett konstituerande föreningsråd i juni. På det konstituerande mötet utses ordförande och en vice ordförande i föreningsrådet.

Utskott och kommittéer

Föreningen har under 2021 inrättat ett utskott och tre kommittéer med ledamöter i föreningsstyrelsen och särskilt ansvariga förtroendevalda som tillsammans med andra förtroendevalda och medarbetare i Landshypotek Bank arbetar inom fyra utvalda fokusområden:

- att vara ägare av Landshypotek Bank genom ägar- och kapitalutskottet;
- att vara en demokratisk organisation för medlemmarna genom medlemskommittén;
- att företräda Landshypotek för att fler ska upptäcka banken genom ambassadörskommittén; och
- att värdera jord- och skogsbruksfastigheter genom värderingskommittén.

3. Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Föreningens medlemmar deltar i företagets värdeskapande, vilket främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet. Ägarrelationen kommer till uttryck genom medlemmarnas insatskapital och som ägare får man del av föreningens överskott genom utdelning på medlemsinsatserna. Genom att medlemmarna investerar i form av insatser tar man även ansvar för Landshypoteks utveckling och för att äga en egen bank inom jord- och skogsbruket.

4. Föreningsstämman

De 43 på regionmötena utsedda fullmäktige utgör föreningsstämma. Stämman utser styrelse och revisorer samt beslutar om arvoden. Stämman fastställer också resultat- och balansräkning samt tar ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Från och med årsstämman 2021 valdes Helena Löthgren och Henric Oscarsson som föreningsgranskare, med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv. Vid årsstämman 2022 ska föreningsgranskarna lägga fram en granskningsrapport. Information inför och protokoll från föreningsstämman återfinns på Landshypoteks hemsida. Ordinarie föreningsstämma hölls den 28 april 2021.

5. Valberedningen

Valberedningen är föreningsstämmans organ med huvuduppgift att bereda föreningsstämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Valberedningen utvärderar styrelsens arbete inför ordinarie föreningsstämma. Valberedningen ska utgöras av 4-7 ledamöter.

Sammansättningen av valberedningen inför styrelsevalet ska tillkännages senast sex månader före ordinarie stämma. Ledamöterna anges på Landshypoteks hemsida. På föreningsstämman 2021 omvaldes Rickard Axdorff, Peter Borring, Christina Dahl, Ann-Britt Karlsson (ordförande), Sören Kihlberg och Esbjörn Olofsson. Mandatperioden för valberedningen sträcker sig till och med nästa ordinarie föreningsstämma.

Det finns därutöver 11 regionala valberedningar med uppgift att bland annat bereda och föreslå regionmötet antal ledamöter i regionstyrelsen, val av ledamöter, val av ordförande i regionstyrelsen och val av fullmäktige till föreningsstämman.

Revisorer

Föreningsstämman utser externa revisorer i föreningen varav minst en revisor ska vara auktoriserad. Mandatperioden för de stämموالدا revisorerna är ett år. Föreningsstämman 2021 utsåg Öhrlings PricewaterhouseCooper AB (PwC) som auktoriserat revisionsbolag. Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn Catarina Ericsson. Som föreningsgranskare omvaldes Helena Löthgren och Henric Oscarsson och till suppleanter för föreningsgranskarna omvaldes Charlotte Lewenhaupt och Anna Ramsholm.

6. Styrelsen och dess arbetsformer

Enligt stadgarna ska styrelsen bestå av lägst sex och högst tolv ledamöter. Styrelsen väljs årligen på föreningsstämman för tiden till och med nästa ordinarie föreningsstämma. Styrelsen består av åtta ledamöter, en av dem är också styrelseledamot i Landshypotek Bank. Styrelseledamöterna i Landshypotek Ekonomisk Förening efter föreningsstämman 2021 framgår av sida 38. Styrelsens övergripande uppgift är att för medlemmarnas räkning förvalta föreningens angelägenheter. Styrelsens arbete följer den arbetsordning som årligen fastställs på det konstituerande styrelsemötet. En utvärdering av styrelsens arbete genomförs årligen och presenteras för styrelsen och valberedningen.

Närvaro styrelsen 2021

Ledamöter	Styrelsemöten
Per-Olof Hilmér	8/8
Marie André	8/8
Erik A Eriksson	8/8
Rickard Klingberg	8/8
Claes Mattson	8/8
Lars-Johan Merin	8/8
Axel Roos ¹⁾	5/8
Anna Treschow	8/8

¹⁾ Valdes som ledamot vid föreningsstämman den 28 april 2021.

7. Ersättning till ledande befattningshavare

Den huvudsakliga verksamheten bedrivs i föreningens helägda dotterbolag och föreningen har inga anställda.

Information om ersättning till styrelsen framgår av not 7. Bankens ersättningspolicy anger principerna för det ersättningssystem som omfattar samtliga anställda i banken. Styrelsen i banken har ett ersättningsutskott som ska genomföra oberoende bedömningar av bankens ersättningspolicy och ersättningssystem.

8. Revision, risk och intern kontroll

Den huvudsakliga verksamheten bedrivs i föreningens helägda dotterbolag och basen för den interna styrningen och kontrollen utgörs av Landshypotek-koncernens kontrollmiljö i form av organisationsstruktur, besluts- och rapporteringsvägar, befogenheter och ansvar. Genom interna policyer, riktlinjer och instruktioner fastställs ramarna för hur verksamheten ska bedrivas. Den löpande affärsverksamheten har ett eget ansvar att följa dessa. Affärsverksamheten ansvarar även för sin egen riskhantering och för att utföra egenkontroller av sin verksamhet. Landshypotek strävar efter att en sund riskkultur ska prägla all verksamhet.

För att säkerställa ändamålsenlig riskhantering – identifiera, analysera, åtgärda, bevaka och rapportera risk – och intern kontroll är ansvarsfördelningen mellan olika funktioner baserad på principen om tre försvarslinjer.

Modellen skiljer mellan funktioner som ansvarar för risk och regelefterlevnad (första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och funktioner för oberoende granskning (tredje försvarslinjen).

Första försvarslinjen – affärsverksamheten

En central princip är att linjeorganisationen i ett första led bär ansvaret för intern kontroll och riskhantering. Därmed ligger ansvaret för egenkontroller där risken har sitt ursprung. Detta innebär att varje medarbetare är ansvarig för att hantera riskerna inom det egna ansvarsområdet. Som sådan omfattar intern kontroll och riskhantering samtliga medarbetare.

Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Riskorganisationen och compliance är oberoende kontrollfunktioner och utgör den andra försvarslinjen.

Dessa funktioner övervakar affärsområdenas riskhantering och regelefterlevnad. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Riskorganisationen

Riskorganisationen ansvarar för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens samtliga väsentliga risker. Riskorganisationen ansvarar även för att bland annat regelbundet genomföra relevanta stresstester av för banken väsentliga risker och genomföra fördjupade riskanalyser inom ett eller flera riskområden där det kan föreligga förhöjda risker. Arbetet bedrivs utifrån en av bankstyrelsens beslutade policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Riskorganisationen är oberoende från affärsverksamheten. Riskchefen rapporterar direkt till vd och styrelsen.

Compliance

Compliance ansvarar för att ge råd och stöd till vd och medarbetare för att säkerställa att bankens verksamhet bedrivs enligt de regelverk som styr den tillståndspliktiga verksamheten samt identifierar och rapporterar compliancerisker. Arbetet bedrivs utifrån en av bankstyrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Complianceavdelningen är oberoende från affärsverksamheten. Chef compliance rapporterar direkt till vd och bankstyrelsen.

Tredje försvarslinjen – internrevision

Den tredje försvarslinjen, internrevisionen, utvärderar bankens samlade hantering av risk och regelefterlevnad och granskar såväl första som andra försvarslinjens arbete.

Internrevision syftar till att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen samt att ge en bild av hur väl processer och rutiner bidrar till verksamhetens uppsatta mål. Detta inkluderar inte minst att utvärdera effektiviteten i riskhanteringsarbetet samt kontrollfunktionens arbete. Internrevisionens granskningsinsatser sker i enlighet med en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområden samt en årsplan. Bankens internrevision har under 2021 utförts av Deloitte AB.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Landshypotek Banks ekonomiavdelning ansvarar för att hantera den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen så att korrekt information når externa intressenter. Detta innefattar arbete såsom löpande bokföring, bokslut, externrapportering och deklarerationer. Vidare ska ekonomiavdelningen proaktivt bidra i beslutsfattande och bolagsstyrning genom ekonomiska uppföljningar, prognoser och konsekvensanalyser.

Styrelsen erhåller månadsvisa ekonomiska rapporter utöver rapportering på varje styrelsemöte. Även finansavdelningens middle office har en roll i den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen, till följd av sitt ansvar för förvaltning av finanssystemet och värdering av finansiella instrument. Middle office ska kontinuerligt utvärdera bankens värderingsmetod och se till att den följer marknadspraxis, interna riktlinjer, interna policydokument samt externa regelverk för redovisning och kapitaltäckning.

Därutöver har internrevision till uppgift att granska och utvärdera tillförlitligheten i den finansiella rapporteringen.

Styrelsens åtgärder för att följa upp den interna kontrollen avseende finansiell rapportering sker bland annat genom styrelsens uppföljning av bankens ekonomi och resultat. Detta sker genom månadsvisa ekonomiska rapporter samt rapportering vid varje styrelsemöte. Vidare sker en genomgång och uppföljning av revisorernas granskningsrapporter av revisionsutskott och styrelse. I revisionsutskottet deltar även representanter från föreningsstyrelsen och föreningsgranskarna vid relevanta tidpunkter.

Styrelseledamöter

Per datum för publicering av denna rapport

Per-Olof Hilmér

Född: 1964, Mellerud, ordförande. Ledamot sedan 2013. Lantmästare. Ordförande i Grinstads Gårdsgas. Ledamot i Biogas Brälända, Biogas Dalsland Ekonomisk Förening, Hilmerdal och Hilmér Lantbruk.

Claes Mattsson

Född: 1957, Vreta Kloster, ledamot. Ledamot sedan 2018. Agronom, lantbrukare. Ordförande i Gullbergs Häradssällmanning. Ledamot i Häradsmarken och Sveriges Häradssällmanning. Vice ordförande Östergötlands läns Hushållningssällskap. Suppleant i Stora Sjögestad Lantbruk.

Marie André

Född: 1960, Bromma, ledamot. Ledamot sedan 2019. Medicine doktor i sjukgymnastik och leg. sjukgymnast.

Lars-Johan Merin

Född: 1959, Fellingsbro, ledamot. Ledamot sedan 2016. Lantmästare. Ordförande i Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare, Svensk Raps och Fellingbro Lager & Fastigheter. Ledamot i Spannmålsodlarna och Spanssam.

Erik A. Eriksson

Född: 1969, Klässbol, ledamot. Ledamot sedan 2016. Självverksam skogsbrukare. Ordförande Coompanion Värmland, valberedningen Mellanskog Ekonomisk Förening och Revision Arvika kommun. Ledamot Nifa Värmländska matproducenter Ekonomisk Förening, Coop Värmland Ekonomisk Förening, och Pekås Värmland.

Axel Roos

Född: 1971, Dyltabruk, ledamot. Ledamot sedan 2021. Auktoriserad finansanalytiker och jurist. Verkställande direktör i Pod Investment AB. Verkställande direktör i Dylta Bruk Förvaltnings AB.

Rickard Klingberg

Född: 1968, Gävle, ledamot. Ledamot sedan 2019. Jägmästare.

Anna Treschow

Född: 1967, Kristianstad, ledamot. Ledamot sedan 2020. Jurist (jur. kand). Rättspolitisk expert på LRF Skogsägarna. Styrelseledamot Karsholms gods AB.

Förändringar i styrelsen

Under 2021 har Axel Roos tillträtt som ledamot.